

Elena MITRU

S-a născut la 18 octombrie 1943 în București. A absolvit Liceul și Școala Tehnică Financiară, după care a urmat cursuri de desen tehnic și proiectare. A iubit literatura și s-a simțit atrasă de ea. Scrisul a rămas pasiunea pe care a purtat-o toată viața în inima și sufletul ei.

În anul 1980 a devenit membră a Asociației Artiștilor Plastici Amatori (AAPA) din București la Secțiunea Artă Decorativă. Și-a exprimat dragostea pentru cele două domenii prin expoziții personale de artă vestimentară tricotată și croșetată, însoțite de versuri ale poezilor clasici români.

Actualmente locuiește cu familia în SUA. În anul 2014 a debutat în literatură la Cenuclul literar *Mihai Eminescu* din New York.

Volume publicate

La Editura *Mega Image* din Tg. Mureș, 2014: *Pasageri în gândurile mele*, proză, volum de debut; *Poezii pentru copii*; *Epigrame*, plachetă;

La Editura *Rawex Coms*, București, 2015-2016: *Convorbiri cu amintirile*, proză; *Zăpadă proletară*, proză; *Notițe peste an*, plachetă; *Veverița strengărița*, poezii pentru copii; *Nu vreau să traversez*, poezii; *Strugurii sunt acri*, proză;

La Editura *Granada*, București, România, 2016: *Fiara printre oameni*, proză;

La Editura *Rawex Coms*, București, România 2017-2018-2019-2020-2021: *Strigătul disperării*, poezii; *Ultimul prag*, proză; *Tiribomba*, proză; *Vest-art*, (volum bilingv), proză; *Tablete din panoul timpului*, proză; *Oglinda din fereastră*, proză; *Vest-art* (volum bilingv), proză(ediția a II-a revizuită); *Expresii expressive*, plachetă; *Pietoni în timp*, proză; *Pasărea albă*, poezii; *Bagheta roșie*, poezii; *Catacomba Bucureștiului*, proză; *Portrete românești de peste ocean*, vol.I- interviuri; *Pod peste timp*, proză; *Portrete românești de peste ocean*, vol.II- interviuri; *Covi jurnal*, proză; *Portrete românești de peste ocean*, vol.III-interviuri.

Activitate literară

Cenaclul literar *Mihai Eminescu* din New York, SUA; Cenaclul literar *Catacomba*, București, Organizația *Românul*, Connecticut, SUA; Membru Asociat UZPR, Filiala Diaspora; Membru ASRAN- *Asociația Scriitorilor Români din America de Nord*.

Colaborări la reviste

Revista *Lumină Lină* -New York –SUA; *Romanian Journal* -Romanian American Community Newspaper-New York –USA; *New York Magazin* - Publicație Independentă Româno-Americană-New York –SUA; Revista *Bucureștiul Literar și Artistic* -București-România; Cotidianul *Răsunetul* - Bistrița –România; Revista *Conexiuni Literare* -Palatul Culturii -Bistrița –România; Revista *Destine Literare* –Canada; Revista Comunităților Românești- Ministerul Românilor de pretutindeni-București-România; *Amaravati Poetic Prism 2019 Internațional- Multilingual Poetry Anthology-India*; Revista *Convorbiri literar-artistice*- Editura *Amanda Edit*- București-România; Revista *International Writers`* - Ohio-Canada.

Referințe critice

Scriitoarea Elena Mitru este autoarea care, deși locuiește în S.U.A., și-a organizat în România fiecare lansare de carte. Cred că în 2020 a suferit foarte tare, o dublă suferință, ca să zic așa, pentru că, datorită restricțiilor impuse de pandemia instaurată la nivel mondial, nu a mai avut oportunitatea de a veni în țară, așa cum obișnuia, cât și suferința că nu s-a mai putut bucura de întâlnirea cu cititorii, cu liceenii de la Colegiul Economic "Virgil Madgearu", din București, unde devenise "de-a casei", prin faptul că-și organiza lansările, domnia sa publicând în acest an o carte de interviuri la Editura *Rawex Coms*.

Autoarea spune despre cărțile ei că le vrea a fi o "conversație între autor și cititor"(*Pietoni în timp*, pg.123). În cărți ea povestește și se povestește. Aflăm, și noi, cititorii, cu multă ușurință –cu ușurința cu care autoarea ni se destăinuie-, cu detalii, uneori, cam totul despre viața sa, despre zbateri, despre tristeți și/sau bucurii, despre locurile pe unde a ajuns și despre oamenii locului respectiv. Ne pune-n față copilăria (acele vremuri trăite, frumos dar și vitreg –datorită comunismului, despre ai cărui

conducători vorbește cu obidă surdă, cu durere, cu revoltă, adesea), ne pune-n față familia ei ("Părinții din partea tatălui chiaburi" din zona Olteniei, Țigănești –Turnu-Severin), ne vorbește despre "școalele" absolvite și cât de mult îi plăcea "să se joace cu cuvintele", "să le învălătească și să le rostogolească pentru bucuria personală", dar aflăm că i-a plăcut și arta, devenind chiar membru al Asociației Artiștilor Plastici București, având expoziții de artă vestimentară. Aflăm că a debutat în literatură abia în 2014, în America, în Cenaclul *Mihai Eminescu*, condus de preot. Prof. dr. Th. Damian.

Deși trăitoare în America de mulți ani, Elena Mitru nu se depărtează de graiul românesc, și în cărțile sale, adesea, povestește folosindu-se de graiul autentic unei anumite zone:

"-Ce te doare, coană mare, de ce ai venit la mine?

-*Nu mă doare `nica, mumă, da` Ion, băiatu` meu, zăse că mă adusă la un control.*

-Bine, coană mare, zice doctorul, du-te după paravanul acela, dezbracă-te și urcă pe masa aia pe care o vezi acolo, să te consult.

-*Olee, mumă, păi cum să mă dăzbrac, că la noi la Țigănaș` doftoru` nu ne pune să ne dezbrăcăm.*

-Da? Și cum vă consultă?

-*Păi, io-te așa. Punie mâna pe coloșă, pă la gât, pă la urechi, ne ascultă cu mosoru` ăla dă are un furtun dă-l bagă în urechi, dășhidem gura să zăcem "aaa" și gata, nie dă rețeta.*

-Bine, coamă mare, dar el este internist, pe când eu sunt ginecolog.

-*Da`io nu știu, mamă, ce ie aia.*

-Doctor mamoș, asta știi?

-*Olee, mamă, cum să nu știu. Da`ce să caut io acilea, că pie minie nu mă văzu nima goală toată viața, decât Taichie al meu și acușica să mă fac de răsu` Bucureștiului și Țigăneștiului? Ba, mamă, io asta nu fac.*

Și iese din cabinet neagră de supărare pe tata, bineînțeles.

-*Bine, Ioane, la ce mă adusăși tu acilea să-ț` răs` dă mine? Io, femeie bătrână, să mă dăzbrac io în fața lu` doftoru`?...Ba, mamă, stăi tu cu iel acilea, că io mă duc acas` și să nu te mai auz că mă chemi la Bucureștii voștri acilea, că nu mai viu, să știu bine că mor, auzâș?*

Și zicând, Ma-bătrâna, a plecat urgent la casa ei, să scape *dă toate năroziile* lui Ion al ei"...

Elena Mitru povestind se povestește, și câte o concluzie mai trage, pe ici-pe colo, și notăm una bună, zic: Bucuriile și necazurile se duc, "se duc undeva, nu știu unde, poate înapoi de unde au venit. Vin greu și se duc repede" (asta cu "vin greu și se duc repede", e valabil, aș zice, doar la bucurii, căci necazurile vin repede și pleacă greu). "Ele se cheamă înapoi" (adevărat e, necazurile, mai ales!!, zic eu), pentru a umple golul pe care l-au lăsat când au plecat". Desigur, necazurile fiind subliniate aici, și subliniază autoarea mai departe: "Necazul nu vine niciodată singur, vine însoțit de un întreg alai de necazuri și necăzulețe care-și fac loc pe lângă necazul cel mare, ținându-i isonul...". (pag. 76-77; *Pietoni în timp*);

Autoarea povestește despre multe, diverse, printre care doresc să mai amintesc despre nemulțumirea, poate chiar mâhnirea pe care a simțit-o, de nenumărate ori în călătoriile dumneai peste hotare, atunci când Bucureștiul era confundat cu Budapesta, și durerea pe care-o simțea când auzea cum sunt denigrați românii peste hotare, ea însăși fiind usturător afrontată, de multe ori, de unii cetățeni ai unei țări în care ajungea, pe criteriul că este româncă. Vestea unor "conaționali" ai noștri, despre care știm și noi că "au mâncat lebedele," de prin parcurile unor țări "civilizate", făcuse într-o vreme ocolul mapamondului, așa că nu era deloc de mirare ce i se întâmpla autoarei, ajunsă și ea în Occident, dar nu pentru a "mânca lebede" sau pentru a cerși (lucru pe care-l făceau nu doar o parte dintre romii români, ci și alți romi din alte nații, ei fiind originali, precum se știe, din India și Pakistan –după cum precizează autoarea-, nidecum din România, dar, bieții de ei, obiceiuri proaste având –cum ar fi, furatul și cerșetoria, deși despre minunatele lor meserii și tradiții, despre măiestria cântatului la vioară sau la acordeon sau oricare alt instrument musical, despre minunatele obiecte artizanale și câte altele executate cu virtuozitate de maestru de către romi -țigani-, nu vrea nimeni să mai amintească), ci pentru a-și urma șoțul, și, iată, pentru a se pune în valoare prin expoziții de artă vestimentară și lucru manual, cât și prin publicare a numeroase de volume.

(**Antoneta Rădoi**, redactor șef *Convorbiri literar-artistice*, București; 26 februarie 2021)

Bucuria împărtășirii

Elena Mitru este o autoare cu un permanent mesaj optimist în ceea ce privește lumea și modul omului de a fi în lume. Ca și în alte volume publicate anterior, cititorul va găsi aici un ciclu de exerciții de cugetare, de reflecție despre viață și moarte în special.

Elena Mitru pune un accent deosebit pe frumusețea vieții, dar totodată oferă și un "memento mori" mai precis, pedalează pentru înțelegerea morții în realismul și naturalețea ei specifică. Pe alocuri, modul cum această problemă este abordată amintește de literatura biblică sapiențială de tipul "vanitas vanitas, omnia vanitas", ce caracterizează de exemplu *Eclesiastul*.

În general vorbind, volumul îmbracă un veșmânt didactic și spiritual, transmitând generațiilor de azi și de mâine o învățătură fundamentală despre înțelegerea adecvată a existenței în condiția umană prezentă. Un exemplu concludent în acest sens este credința autoarei, împărtășită aici, că Dumnezeu se bucură de ceea ce ne dăruiește.

Poate că în general noi asumăm acest lucru, dar el nu este suficient conștientizat în viața de zi cu zi a credinciosului, pentru a-l stimula mai mult în imitarea exemplului divin în viața și relațiile sale cu cei din jur. Sfântul Apostol Pavel spune frumos că "Pe dătătorul de bunăvoie îl iubește Dumnezeu" (II Corinteni 9/7), dar aici, mai mult decât atât, e vorba de a da cu bucurie și astfel a face bucuria o stare de spirit permanentă, acest lucru absolut superb și esențial.

În altă ordine de idei, Elena Mitru reproduce și astfel promovează, cum se vede în multe locuri din volum, dialectul satului bunicilor (din Oltenia), ceea ce face din carte și un document de arhivă la care se poate recurge oricând, dar mai ales atunci când

farmecele acestei rostiri originale se vor fi pierdut. Sper ca cititorii acestui volum să rămână cu bucuria pe care o răspândește Elena Mitru în suflet.

(Pr.Prof.Dr. **Theodor Damian**; Prefață la volumul *Ultimul prag*, 2017)

Elena Mitru a apărut în peisajul comunității noastre din New York în calitate de poetă și prozatoare capabilă de mari surprize estetice. Când mi-am încheiat articolul critic despre cărțile sale, pe care a venit să le prezinte în Cenaclul Literar "Mihai Eminescu", înființat de preotul și scriitorul Theodor Damian, nu presupuneam că ne va surprinde și în alte genuri artistice decât cele literare. Iată că acum, Elena Mitru, artistă și scriitoare matură și vivace, ni se înfățișează în calitate de designer în arta vestimentației cu vechi tradiții în cultura românească și europeană. Era și este cunoscută în România prin expizițiile avute de-a lungul anilor pe simezele bucureștene.

Este o creatoare pur-sânge. A revitalizat arta costumului românesc cu origini etnice și folclorice, precum au făcut-o prințesele noastre regale de altădată, de la Carmen Sylva la Regina Maria, de la Brâncuși, mai puțin cunoscut sub acest aspect, la colegul său Matisse, introducând în istoria artei universale tipologia costumului popular românesc sub auspicii eseniale, într-o utilizare care sintetizează modelul particular cu materialul textil autohton.

Succesele obținute pe această direcție, în țară și străinătate, în special în Japonia, mă îndreptățesc să văd în Elena Mitru o creatoare de excepție, cu fantezie debordantă, despre care vom mai auzi și în America, țara tuturor posibilităților inventive. Expoziția de față e o dovadă peremptorie. Nu mă îndoiesc de succesul Elenei Mitru în continuare.

(**M.N.Rusu** -Crtic și istoric literar; Expoziția de artă vestimentară *Fantezii de toamnă*; Cuvânt de vernisaj, New York, 2015)

Gândurile deschid fereastra lumii

Cărțile Elenei Mitru sunt adevărate depozitare de lumină. Scriitoarea aduce chipuri purtate prin intermediul peniței pe meridianele unice, unde lumea clocotește, dând abur pentru viziunea unui alt timp. Interesant este modul în care știe să-și ghideze personajele, mare parte din ele din viața trăită de Elena. Și așa, anumiți oameni și stări de fapte sunt așezate în literatură. Spațiul și timpul sunt străpunse prin intermediul unei oglinzi care dă sens fiecărui element al vieții. Elena Mitru ne-a obișnuit în scrierile ei cu aducerea în prim-plan a lumii, literatura fiind o mare punte care unește, peste marele Ocean, țara natală, România, cu mirificul tărâm american, unde locuiește acum.

Multe din scrierile de aici pot fi subiectul unui film, peisajul urbanului post-modern fiind estompat de gândurile celor din trecut. Realul și fantasticul își dau mâna, astfel încât întâlnim un drum pe care ne-am întoarce întotdeauna pentru a descoperi valențe. Elena Mitru stă de vorbă cu fiecare personaj, dându-i chip, viață și personalitate. Propune prin această carte jocul culorilor, al cuvintelor, al trăirilor unei generații. Spațiul și timpul sunt condensate în pastile pe care autoarea cărții ni le oferă ca remediu pentru cunoașterea lumii. O carte-mosaic care surprinde prin dinamica spațiului virtual între

cuvinte-cheie. Iubirea luptă cu ura, lumina cu întunericul, veșnicia verdelui având, cu ultimă suflare, izbândă.

Observăm o proză cu multe concepte existențiale, cu stări psihologice, într-un festin al filosofiei. Eliberarea vine prin cuvânt, iar dansul literelor aduce steaua care dăruiește nemurire. Noptile fără culori se transformă în curcubeu, iar zilele fără parfum abundă sub mirosul magnoliilor. O carte a identității, regăsind aici un drum al inițierii, cu forme și sensuri proprii. Alături de spațiu ca fenomen obiectiv, timpul constituie și el un cadru al scriitoarei, fiind o altă dimensiune a modului de reprezentare a lumii. Ritmul naturii, desfășurarea evenimentelor, a vieții omului și a tuturor actelor sale zilnice se produc în timp, dar în alt orizont și în alte condiții, cu alte semnificații decât acelea pe care le cunoaștem și le folosim obișnuit. Viața eroilor se desfășoară cursiv, mai lin sau mai zbuciumat, dar sigur ea nu stă pe loc. Un foc care se împarte cititorilor care se apropie cu suflet ales de frumusețea cuvântului. Pentru autoare, scrisul este arta de a face să intre universul între copertile unei cărți. Tudor Arghezi spunea că poezia este însăși viața, e umbra și lumina care catifelează natura și dă omului senzația că trăiește cu planetele pe cer.

Această revărsare spontană de sentimente puternice o regăsim în volumul de față. Jocul fanteziei, sfâșierea lăuntrică exprimată armonios, prezența himericei iubiri, povestea este multicoloră ca inimile noastre, un concert scris pe foaia ce îi așteaptă revanșa. Cine o cunoaște pe Elena Mitru știe că este un om plin de sensibilitate sufletească, de caracter, care întotdeauna radiază prin prezența ei. Nu ne cunoaștem de mult timp, doar de doi ani, de când destinul m-a purtat la New York, dar parcă ne știm de o viață. De-a lungul anilor a adunat într-un adevărat jurnal gânduri și trăiri care și-au lăsat amprenta asupra inimii ei și pe care astăzi le împărtășește cu noi. Cartea surprinde și starea sufletească a scriitoarei, descoperind dincolo de cuvinte modul în care se bucură de fiecare treaptă parcursă, de fiecare itinerariu, de fiecare rugăciune pe care o înalță în Catedralele lumii.

O felicit pe Elena Mitru, iar pe cititori îi invităm să intre filă cu filă în casa inimii Elenei Mitru, iar când vor termina de lecturat cartea, să aibă și ei sufletul încărcat de frumusețile acestei lumi. Podurile sunt aruncate peste marile ape, îndrăzniți, pașiți peste ele pentru a ajunge în casa gândurilor, acolo unde fereastra lumii este deschisă.

(**Menuț Maximilian**, Scriitor și journalist, Directorul cotidianului *Răsunetul*, Bistrița. Prefață la volumul *Tablete din panoul timpului*, 2018)

Profil de autor întocmit de **Antoneta Rădoi**

Redactor-șef *Convorbiri literar-artistice*, București.